

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ
«ОБЛІК ТА ВНУТРІШНІЙ АУДИТ В УПРАВЛІННІ»**
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійна програма «Аудит, державний фінансовий контроль та
експертиза»

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ
«ОБЛІК ТА ВНУТРІШНІЙ АУДИТ В УПРАВЛІННІ»**
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійна програма «Аудит, державний фінансовий контроль та
експертиза»

Обговорено і схвалено на
засіданні кафедри аудиту, обліку та
оподаткування протокол № 1
від 29.082024 року

Облік та внутрішній аудит в управлінні: метод. реком. до виконання самостійної роботи: для здоб. другого (магістерського) рівня вищої освіти спец. 071 «Облік і оподаткування», ОНП «Ауддержавний фінансовий контроль та експертиза» / [уклад. І.В. Смірнова, Н.В. Смірнова]; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т, каф. аудиту, обліку та оподаткування. - Кропивницький : ЦНТУ, 2024. 40 с.

Рецензент - д.е.н., проф., декан економічного факультету, професор кафедри аудиту, обліку та оподаткування ЦНТУ Н.С. Шалімова

Методичні рекомендації визначають загальні вимоги до виконання самостійної роботи здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування», ОНП «Аудит, державний фінансовий контроль та експертиза» при вивченні дисципліни «Облік та внутрішній аудит в управлінні».

Укладачі:

І.В. Смірнова – к.е.н., доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування
Н.В. Смірнова – к.е.н., доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування

Відповідальний за випуск:

І.В. Смірнова – к.е.н., доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування

© Методичні рекомендації до самостійної роботи

Укладачі: І.В. Смірнова, Н.В. Смірнова, 2024

ЗМІСТ

1. МЕТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ	5
2. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ЗА ТЕМАМИ КУРСУ	5
3. ВИДИ ТА ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ	7
4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ	10
5. ТЕРМІНИ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧАМИ	18
6. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ	19
6.1. Поточне оцінювання	19
6.2. Семестровий контроль	25
7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	30
7.1. Основні	30
7.2. Додаткові	32
7.3. Законодавчі та нормативні документи, міжнародні стандарти	39
7.4. Інформаційні ресурси	40

1. МЕТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Самостійна робота здобувачів – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються здобувачем **під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі**. Самостійна робота здобувачів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час **поза аудиторної навчальної роботи**.

Самостійна робота здобувачів є важливою складовою навчального процесу, що впливає на глибину та стійкість набутих знань і умінь, які допомагають творчо застосовувати їх в майбутній професійній діяльності.

Метою самостійної роботи здобувачів є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у їх професійному становленні. В процесі самостійної роботи здобувач повинен перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння, теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

2. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ЗА ТЕМАМИ КУРСУ

Кількість часу, що відводиться на самостійну роботу здобувачів при вивченні дисципліни «Облік та внутрішній контроль в управлінні» наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Розподіл годин СРС за темами

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усьо-го	у тому числі					Усь-го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1												
Теоретичні засади бухгалтерського обліку в управлінні підприємством»												
Тема 1. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління	11	2	2			7	11	1			1	9
Тема 2. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством у відповідності зі стратегічними цілями	11	2	2			7	11					11
Тема 3. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку	11	2	2			7	11					11
Тема 4. Цифрові рішення та креативність обліку в	11	2	2			7	11					11

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усьо-го	у тому числі					Усь-го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
забезпеченні інформаційних потреб користувачів облікової інформації												
Тема 5. Формування бухгалтерської звітності для прийняття управлінських рішень	11	2	2			7	11					11
Тема 6. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством	11	2	2			7	11					11
Змістовий модуль 2												
Бухгалтерський облік за об'єктами управління												
Тема 7. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень	12	2	2			8	12					12
Тема 8. Збалансована система показників в стратегічному управлінні підприємством	12	3	3			6	12	1	1			10
Тема 9. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	12	3	3			6	12	1	1			10
Тема 10. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками	12	2	2			8	12	1	1			10
Тема 11. Наукові дослідження у сфері бухгалтерського обліку в управлінні: сучасні тенденції та стратегічні орієнтири	15	2	2			11	15					15
Змістовий модуль 3												
Внутрішній аудит в системі управління												
Тема 12. Ціль та функції внутрішнього аудиту в системі управління	12	2	2			8	12					12
Тема 13. Організація внутрішнього аудиту	12	2	2				12					12
Тема 14. Етапи та процедури виконання завдань службою	12	2	2			8	12					12

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього -го	у тому числі					Усього -го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
внутрішнього аудиту												
Тема 15. Актуальні тенденції та перспективи наукових досліджень з питань внутрішнього аудиту в управлінні	15	2	2			11	15					15
Усього годин	180	32	32			116	180	4	4			172

3. ВИДИ ТА ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

З огляду **специфіки змісту, цілей та завдань**, що вирішуються при виконанні різних форм СРС під час вивчення курсу «Облік та внутрішній контроль в управлінні» використовуються наступні види самостійної роботи:

I - самостійна робота, що забезпечує підготовку до аудиторних занять; II – пошуково-аналітична робота;

III – наукова робота.

Самостійна робота, що забезпечує підготовку до аудиторних занять

проводиться у наступних формах:

- опрацювання окремих питань та розділів курсу, які виносяться на самостійне вивчення;
- опрацювання окремих нормативних документів;
- виконання домашніх завдань по розв'язанню задач або частини наскрізної задачі, які вирішувалися на практичних та лабораторних заняттях.

Форми СРС, що мають **пошуково-аналітичний характер** наступні:

- підготовка реферату за тематикою індивідуальних завдань;
- пошук (підбір) та систематизація літературних джерел за заданою тематикою та підготовка бібліографії;
- критичний розгляд наукової публікації та підготовка реферату;
- аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси та підготовка глосарію;
- порівняльна характеристика визначення облікових понять та категорій наданих різними авторами.

Форми СРС, що мають **науковий характер** передбачають: виконання творчих індивідуальних завдань для СРС за проблемною тематикою; підготовку доповіді на наукових конференціях; підготовку та публікування наукових статей з подальшою презентацією та обговоренням результатів наукових досліджень на семінарських заняттях

В залежності від **взаємозв'язку самостійної та індивідуальної роботи** форми СРС можна поділити на 2 групи:

I - самостійна робота за загальними для всіх здобувачів завданнями отриманими під час аудиторних занять;

II - самостійна робота за індивідуальними завданнями.

СРС робота за загальними для всіх здобувачів завданнями, це самостійна робота для кращого засвоєння матеріалу під час аудиторних занять у вигляді домашніх завдань, які студенти отримують в аудиторії під час лекційних та практичних занять. Цей вид самостійної роботи проводиться у наступних формах:

- самостійне вивчення окремих питань або розділів курсу;
- самостійне вивчення окремих нормативних документів;
- підготовка до практичних занять – виконання домашнього завдання по розв'язанню задач або частини наскрізної задачі, які вирішувалися на практичних заняттях.

СРС за індивідуальними завданнями проводиться з метою кращого засвоєння курсу, а також придбання навичок наукової та дослідницької роботи. Цей вид самостійної роботи проводиться у наступних формах:

- виконання завдань за індивідуальною тематикою пошуково-аналітичного характеру;
- виконання творчих індивідуальних завдань за проблемною тематикою наукового характеру;
- самостійна робота здобувачів з фаховою літературою (пошуково-аналітична та наукова робота). Самостійна робота здобувачів з фаховою літературою здійснюється студентами на протязі вивчення даного курсу та інших курсів фахових дисциплін. Підготована таким чином бібліографія та опрацьована література використовується студентами при підготовці курсових та дипломних робіт.

З огляду **обов'язковості виконання** форми СРС, що використовуються при вивченні дисципліни можна поділити на два види:

I - обов'язкові;

II - вибіркові.

До **обов'язкових форм СРС** належать завдання, які всі здобувачі повинні виконати обов'язково під час опанування даної дисципліни. До них відносяться:

- самостійна робота, що забезпечує підготовку до аудиторних занять, а саме: самостійне вивчення окремих питань та розділів курсу, самостійне вивчення окремих нормативних документів, виконання домашніх завдань по розв'язанню задач або частини наскрізної задачі, які вирішувалися на практичних та лабораторних заняттях;

До **вибіркових форм СРС** належать альтернативні завдання, серед яких кожен здобувач може вибрати завдання на власний розсуд з тим, щоб набрати необхідну кількість балів. До них відносяться:

- виконання завдань за заданою тематикою, зокрема: за тематикою індивідуальних завдань для СРС, за проблемною тематикою творчих

індивідуальних завдань для СРС

- виконання завдань по роботі з фаховою літературою, а саме: пошук (підбір) та систематизація літературних джерел; критичний розгляд наукової публікації; аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси; порівняльна характеристика визначення облікових понять та категорій наданих різними авторами.

Види та форми проведення СРС при вивченні дисципліни «Облік та внутрішній контроль в управлінні» узагальнено в табл. 2.

Таблиця 2

Види та форми самостійної роботи здобувачів

Види СРС по відношенню до індивідуальної роботи	Форми СРС	Види СРС з огляду специфіки змісту, цілей та завдань	Види СРС з огляду обов'язковості виконання завдань
1. Самостійна робота за загальними для всіх здобувачів завданнями отриманими під час аудиторних занять	1.1. Самостійне вивчення окремих питань та розділів курсу	Самостійна робота, що забезпечує підготовку до аудиторних занять	Обов'язкові види робіт
	1.2. Самостійне вивчення окремих проблемних питань		
	1.3. Виконання завдань по розв'язанню проблемних ситуацій або частини завдання, які розглядалися на семінарських заняттях		
2. Самостійна робота за індивідуальними завданнями	2.1. Виконання завдань за заданою тематикою: 2.1.1. За тематикою індивідуальних завдань для СРС (пошуково-аналітична робота)	Пошуково-аналітична робота	
	2.1.2. За проблемною тематикою творчих індивідуальних завдань для СРС (наукова робота)	Наукова робота	
	2.2. Виконання завдань по роботі з фаховою літературою: 2.2.1. Пошук (підбір) та систематизація літературних джерел 2.2.2. Критичний розгляд наукової публікації 2.2.3. Аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси; 2.2.4. Порівняльна характеристика визначення облікових понять та категорій різними обліковими школами та авторами	Пошуково-аналітична робота	Вибіркові види робіт

4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Кількість годин, що виділяється здобувачу для самостійної роботи в розрізі тем дисципліни «Облік та внутрішній контроль в управлінні» представлено у табл. 3.

Таблиця 3

Розподіл годин самостійної роботи здобувачів

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління	7
2	Тема 2. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством у відповідності зі стратегічними цілями	7
3	Тема 3. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку.	7
4	Тема 4. Цифрові рішення та креативність обліку в забезпеченні інформаційних потреб користувачів облікової інформації	7
5	Тема 5. Формування бухгалтерської звітності для прийняття управлінських рішень	7
6	Тема 6 . Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством	7
7	Тема 7. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень	8
8	Тема 8. Збалансована система показників в стратегічному управлінні підприємством	6
9	Тема 9. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	6
10	Тема 10. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками	8
11	Тема 11. Наукові дослідження у сфері бухгалтерського обліку в управлінні: сучасні тенденції та стратегічні орієнтири	11
12	Тема 12. Ціль та функції внутрішнього аудиту в системі управління	8
13	Тема 13. Організація внутрішнього аудиту	8
14	Тема 14. Етапи та процедури виконання завдань службою внутрішнього аудиту	8
15	Тема 15. Актуальні тенденції та перспективи наукових досліджень з питань внутрішнього аудиту в управлінні	11
	Разом	116

Завдання для самостійного вивчення окремих питань та розділів курсу представлено в табл. 4. Це питання, які потребують опрацювання окрім основної ще й додаткової літератури, фахової періодики. Форма звітності – огляд літератури, реферування статей, реферат. Форма контролю – усне опитування, презентація рефератів на семінарських та практичних заняттях.

Таблиця 4

Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Тема 1. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління	7
1.	Заходи щодо удосконалення нормативно-правової бази бухгалтерського обліку як цілісної системи обліково-аналітичного забезпечення управління.	2
2.	Організаційні комунікації в системі управління.	2
3.	Використання облікової інформації для оцінки ефективності системи контролю суб'єктів господарювання.	2

4.	Проблеми формування та використання облікової інформації з урахуванням норм професійної та академічної етики.	1
	Тема 2. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством у відповідності зі стратегічними цілями	7
5.	Управління складом і структурою економічної інформації.	2
6.	Облікова інформація у забезпеченні прийняття ефективних управлінських рішень стратегічного характеру.	2
7.	Особливості формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.	3
	Тема 3. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку	7
8.	Напрямки поліпшення якості облікової інформації щодо формування та розподілу даних бухгалтерського обліку.	3
9.	Внутрішній контроль в оцінці якості облікової інформації та системи бухгалтерського обліку.	2
10.	Суттєві властивості облікової інформації, відповідність призначенню і вимогам.	2
	Тема 4. Цифрові рішення та креативність обліку в забезпеченні інформаційних потреб користувачів облікової інформації	7
11.	Перспективи застосування інформаційних технологій у сфері бухгалтерського обліку й оподаткування.	2
12.	Особливості використання технології блокчейн у системі бухгалтерського обліку.	1
13.	Креативний облік, його історичне підґрунтя.	2
14.	Суть креативного обліку, як загальнонаукового методу, що не відповідає загальноприйнятій практиці.	3
	Тема 5. Формування бухгалтерської звітності для прийняття управлінських рішень	7
15.	Види оцінки в системі бухгалтерського обліку.	3
16.	Особливості організації сегментного обліку.	4
	Тема 6. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством	7
17.	Значення трансформація облікової інформації відповідно до концептуальних основ МСФЗ.	3
18.	Підходи до вирішення питання про приведення фінансової звітності до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності.	2
19.	Принципи трансформації облікової інформації при формуванні показників фінансової звітності за міжнародними стандартами.	2
	Тема 7. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень	8
20.	Цільова спрямованість оптимізації витрат підприємства.	2
21.	Заходи оптимізації абсолютної величини витрат.	2
22.	Методи оптимізації абсолютної величини витрат.	2
23.	Етапи визначення величини цільових витрат із врахуванням потреби ринку та виробничої потужності підприємства.	2
	Тема 8. Збалансована система показників в стратегічному управлінні підприємством	6
24.	Показники, що характеризують позитивну динаміку екологічної безпеки операційної діяльності.	1

25.	Нефінансові показники у внутрішній / управлінській / інтегрованій звітності суб'єкта господарювання.	2
26.	Підходи внутрішнього аудиту, як інструмент оцінки та моніторингу збалансованості господарської діяльності.	1
27.	Міжнародна практика аналітичних досліджень показників фінансової звітності за ознаками «соціально-відповідального бізнесу».	2
	Тема 9. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	6
28.	Формування внутрішньої звітності про вартість підприємства як інформаційної основи управління.	2
29.	Характеристика традиційних підходів до оцінки вартості.	2
30.	Міжнародні моделі звітності про вартість підприємства.	2
	Тема 10. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками	8
31.	Антиризикова політика управління.	4
32.	Альтернативи управлінського обліку щодо ризиків виробництва.	4
	Тема 11. Наукові дослідження у сфері бухгалтерського обліку в управлінні: сучасні тенденції та стратегічні орієнтири	11
33.	Зміни в глобальному бізнес-середовищі, що впливають на майбутнє бухгалтерського обліку.	3
34.	Інтеграція нефінансових показників у систему управлінського обліку для сталого розвитку.	3
35.	Бухгалтерський облік витрат: методи та їх вплив на управлінські рішення.	2
36.	Інновації у сфері обліку в управлінні: сучасні тенденції та виклики.	3
	Тема 12. Ціль та функції внутрішнього аудиту в системі управління	8
37.	Види послуг, що може надавати служба внутрішнього аудиту, та використання їх результатів в процесі управління.	3
38.	Внутрішній аудит як механізм управління ризиками, ефективністю бізнес-процесів та дотриманням норм чинного законодавства.	2
39.	Вплив внутрішнього аудиту на підвищення прозорості та відповідальності в управлінні.	2
	Тема 13. Організація внутрішнього аудиту	8
40.	Етика внутрішнього аудитора.	4
41.	Планування роботи служби внутрішнього аудиту (операційне, стратегічне).	4
	Тема 14. Етапи та процедури виконання завдань службою внутрішнього аудиту	8
42.	Використання сучасних технологій у внутрішньому аудиті.	3
43.	Системи моніторингу ефективності внутрішнього аудиту.	2
44.	Аналіз впливу внутрішнього аудиту на управлінські рішення.	3
	Тема 15. Актуальні тенденції та перспективи наукових досліджень з питань внутрішнього аудиту в управлінні	11
45.	Оцінка ефективності автоматизації процесів внутрішнього аудиту.	3
46.	Внутрішній аудит у контексті глобалізації.	3
47.	Внутрішній аудит і сталий розвиток.	2
48.	Аналіз ролі внутрішнього аудиту в корпоративному управлінні.	3
	Разом	116

Важливим елементом самостійної роботи здобувачів є **підготовка до практичних занять при виконанні домашніх завдань по розв'язанню ситуаційних та проблемних завдань або частини такого завдання, які вирішувалися на семінарських заняттях.** Правильна організація та контроль цієї форми самостійної роботи дозволить максимально ефективно проводити практичні заняття, де на основі одержаних на лекціях та закріплених на семінарських заняттях теоретичних знань студенти зможуть одержати практичні навички прийняття рішення щодо формування та використання облікової політики в державному секторі економіки. Завдання для цієї форми СРС представлені в Методичних рекомендаціях по проведенню практичних занять. Форма контролю за цією формою СРС – перевірка домашніх завдань.

Важливе місце в забезпеченні навчального процесу займає **самостійна індивідуальна робота здобувачів.**

Самостійна індивідуальна робота здобувачів з дисципліни спрямована в основному на поглиблене вивчення студентами окремих тем дисципліни. Для окремих здобувачів вони мають науково-дослідний характер.

Індивідуальні завдання є однією з форм організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально-спрямований розвиток їх здібностей, науково-дослідну роботу та творчу діяльність. Вона має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти одержують в процесі навчання а також застосування цих знань на практиці.

Індивідуальні завдання з дисципліни «Облік та внутрішній аудит в управлінні» спрямовані на поглиблене опрацювання теоретичних основ курсу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; підготовку конспектів навчальної та наукової літератури; підбір, систематизацію та опрацювання нормативних документів.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ) мають за мету сформулювати у студентів перші навички самостійних економічних досліджень. Індивідуальні завдання спрямовані на поглиблення засвоєння термінології, з'ясування проблемних аспектів організації та ведення обліку і внутрішнього аудиту в управлінні.

ІНДЗ з дисципліни «Облік та внутрішній аудит в управлінні» передбачає написання здобувачами науково-пошукових робіт, підготовку повідомлень та презентацій, аналітичний огляд наукових публікацій за заданою тематикою, підготовку матеріалів до науково-практичних студентських конференцій.

Написання науково-пошукової роботи або презентації створює для здобувача можливість самостійно досліджувати українські та закордонні інформаційні джерела, в яких висвітлюються проблеми організації бухгалтерського обліку та формування облікової політики у практичній діяльності суб'єктів підприємництва та установ державного сектору економіки, узагальнювати представлену інформацію та виділяти основне, вивчати і давати оцінку основним проблемам, шукати шляхи та висловлювати пропозиції щодо їх подолання.

Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій за заданою тематикою розвиває навички самостійної науково-дослідної та практичної роботи, дозволяє здобувачу критично проаналізувати погляди різних науковців на певну проблему, узагальнити опрацьовані дані, висловити та обґрунтувати власну точку зору на вирішення проблеми, що загалом сприяє розвитку та поглибленню у студента наукового і практичного інтересу до майбутньої професійної діяльності.

Здобувачі, які бажають приймати участь у науковій роботі, можуть підготувати матеріали для їх презентації й апробації на науково-практичних студентських конференціях. Для самостійної роботи пропонується написання тез доповіді або наукової статті для студентів, які зацікавлені у поглибленому вивченні дисципліни.

Орієнтовна структура індивідуальних навчально-дослідних завдань для студентів:

- вступ (зазначається тема, мета та завдання роботи);
- теоретичне обґрунтування (виклад базових теоретичних положень, законів, принципів тощо, на основі яких виконується завдання);
- основні результати роботи та їх обговорення (подаються статистичні або якісні результати роботи, схеми, рисунки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо);
- висновки;
- список використаних джерел.

Теми індивідуальних завдань:

1. Суть і роль облікової інформації в управлінні підприємством
2. Управлінський облік як підсистема інформаційного обміну в структурі управління підприємством
3. Облік як основа інформаційного забезпечення управління
4. Проблеми розробки методичної бази системи управлінської звітності
5. Підготовка та прийняття управлінських рішень. Процес прийняття управлінських рішень. Оптимізація управлінських рішень
6. Методи побудови функції витрат: методом вищої-нижчої точки, методом найменших квадратів, методом аналізу бухгалтерських рахунків із застосуванням Microsoft Office Excel
7. Інформаційне забезпечення управління підприємством: обліковий аспект
8. Цінова політика підприємства, прийняття рішень щодо ціноутворення
9. Облікова політика і порядок формування витрат на виробництво і реалізацію продукції
10. Бухгалтерський облік у системі управління вартістю підприємства
11. Система збалансованих показників як інструмент управління вартістю підприємства: шляхи застосування
12. Інструментарій управлінського обліку

13. Екологічний облік: суть, необхідність та розвиток
14. Екологічні аспекти бухгалтерського обліку в агропромисловому виробництві
15. Узгодження соціально-економічних інтересів груп зацікавлених осіб на основі синтезу бухгалтерського обліку та теорії ігор
16. Місце бухгалтерського обліку в управлінні підприємницькими ризиками
17. Роль бухгалтерського обліку в системі ризик-орієнтованого управління
18. Інформаційне забезпечення управління ризиками підприємницької діяльності: обліковий аспект
19. Оцінка якості облікової інформації. Методичний підхід до оцінювання
20. Якість бухгалтерського обліку як складова ефективної діяльності підприємства
21. Наукові погляди на визначення та значення бухгалтерського обліку в управлінні
22. Інтеграція кількісних та якісних методів в дослідженнях бухгалтерського обліку
23. Системи управлінського обліку: інтеграція традиційних та сучасних методів
24. Бухгалтерський облік витрат: методи та їх вплив на управлінські рішення
25. Управлінський облік у стратегічному плануванні підприємства: аналіз та оптимізація
26. Роль облікової інформації в оцінці інвестиційних проектів та управлінні ризиками
27. Виклики та проблеми у сфері бухгалтерського обліку в управлінні
28. Інновації у сфері обліку в управлінні: сучасні тенденції та виклики
29. Перспективи розвитку досліджень у сфері бухгалтерського обліку в управлінні
30. Зміни в глобальному бізнес-середовищі, що впливають на майбутнє бухгалтерського обліку
31. Інтеграція нефінансових показників у систему управлінського обліку для сталого розвитку
32. Наукові погляди на методологію внутрішнього аудиту (сучасні методи і підходи, що використовуються в практиці внутрішнього аудиту; вплив інтеграції нових технологій на зміну методології внутрішнього аудиту)
33. Наукові погляди на методологію оцінки ефективності внутрішнього аудиту (розробка критеріїв і показників для оцінки результативності внутрішнього аудиту, вплив зовнішнього аудиту на покращення процесів внутрішнього аудиту)
34. Взаємодія між внутрішнім аудитом і управлінським обліком
35. Аналіз ролі внутрішнього аудиту в корпоративному управлінні
36. Внутрішній аудит як інструмент управління ризиками

37. Сучасні виклики, що стоять перед службою внутрішнього аудиту
38. Дослідження впливу цифровізації (аналітика даних, штучний інтелект) на практику внутрішнього аудиту
39. Оцінка ефективності автоматизації процесів внутрішнього аудиту
40. Внутрішній аудит у контексті глобалізації
41. Внутрішній аудит і сталий розвиток
42. Психологічні аспекти внутрішнього аудиту (дослідження впливу міжособистісних відносин на результати роботи внутрішніх аудиторів; оцінка психологічних факторів, що впливають на прийняття управлінських рішень)

Якісне засвоєння матеріалу при вивченні дисципліни «Облік та внутрішній аудит в управлінні» передбачає самостійну **роботи здобувачів з фаховою літературою**. З цією метою студентам пропонуються наступні завдання.

Пошук (підбір) та систематизація літературних джерел за заданою проблематикою має на меті формування бібліографії та систематизованого переліку літератури та нормативного законодавства. Форма звітності: бібліографія, систематизований перелік літератури. Форма контролю – обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять.

Аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси. Робота над оглядом літератури та бібліографією здійснюється здобувачами на протязі вивчення курсу «Облік та внутрішній аудит в управлінні» та інших кусів по фаховим дисциплінам. Підготована таким чином бібліографія використовується студентами при підготовці кваліфікаційних робіт, для наукової роботи. Завдання виконується за наступними напрямками, які обираються здобувачем разом з викладачем:

1. Креативність обліку в забезпеченні інформаційних потреб користувачів облікової інформації.
2. Синергетичні зв'язки між бухгалтерською, податковою, статистичною й нефінансовою інформацією.
3. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємництвом та державним сектором.
4. Організація внутрішнього контролю, його форми та їх значення для системи управління.
5. Наукові дослідження у сфері обліку в системі управління.
6. Наукові дослідження у сфері внутрішнього аудиту в системі управління.

Результати виконання цього завдання можуть оформлятися таблицею з наступними реквізитами: автор, назва, видавництво, рік видання, загальна кількість сторінок, короткий зміст або окремі важливі положення, посилання.

Форми звітності за даним завданням: огляд літератури, глосарій. Форма контролю – обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять.

Форми звітності та форми контролю СРС при вивченні дисципліни узагальнено в табл. 5.

Таблиця 5

Форми самостійної роботи здобувачів

Форми СРС	Форми звітності СРС		Форми контролю СРС
1. Самостійна робота за загальними для всіх здобувачів завданнями отриманими під час аудиторних занять	1.1. Самостійне вивчення окремих питань та розділів курсу	- огляд літератури; - реферат; - есе	Усне опитування. Диктант. Захист та презентація реферату
	1.2. Самостійне вивчення окремих термінів та понять з нормативних документів	- пакет нормативних документів; - конспект нормативного документу	Розгляд підготовлених матеріалів під час практичних занять. Усне опитування.
	1.3. Виконання домашніх ситуаційних і проблемних завдань або частини завдання, які розглядались на семінарських заняттях	- оформлення завдання (його частини)	Перевірка завдань дач на семінарських заняттях.
2. Самостійна робота за індивідуальними завданнями	2.1. Виконання завдань за тематикою індивідуальних завдань для СРС (пошуково-аналітична робота)	- реферат - есе	Захист та презентація реферату. Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять
	2.2. Виконання завдань по роботі з фаховою літературою: 2.2.1. Пошук (підбір) та систематизація літературних джерел 2.2.2. Критичний розгляд наукової публікації 2.2.3. Аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси;	- огляд літератури; - бібліографія - систематизований перелік літератури - реферат, есе - глосарій, - порівняльна характеристика	Захист та презентація реферату. Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять

7. ТЕРМІНИ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Виконання завдань по роботі здобувачів контролюється викладачем відповідно до графіку самостійної роботи, затвердженого кафедрою (табл. 6).

Таблиця 6

Графік самостійної роботи здобувачів при вивченні курсу «Облік та внутрішній аудит в управлінні»

Теми курсу	№ завдання по СРС	Термін проведення
Тема 1. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління	№ 1-4	1-й тиждень
Тема 2. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством у відповідності зі стратегічними цілями	№ 5-7	2-й тиждень
Тема 3. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку.	№ 8-10	3-й тиждень
Тема 4. Цифрові рішення та креативність обліку в забезпеченні інформаційних потреб користувачів облікової інформації	№ 11-14	4-й тиждень
Тема 5. Формування бухгалтерської звітності для прийняття управлінських рішень	№ 15-16	5-й тиждень
Тема 6 . Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством	№ 17-19	6-й тиждень
Тема 7. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень	№ 20-23	7-й тиждень
Тема 8. Збалансована система показників в стратегічному управлінні підприємством	№ 24-25	8-й тиждень
Тема 8. Збалансована система показників в стратегічному управлінні підприємством Тема 9. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	№ 26-27	9-й тиждень
Тема 9. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	№ 28-30	10-й тиждень
Тема 10. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками	№ 31-31	11-й тиждень
Тема 11. Наукові дослідження у сфері бухгалтерського обліку в управлінні: сучасні тенденції та стратегічні орієнтири	№ 33-36	12-й тиждень
Тема 12. Ціль та функції внутрішнього аудиту в системі управління	№ 37-39	13-й тиждень
Тема 13. Організація внутрішнього аудиту	№ 40-41	14-й тиждень
Тема 14. Етапи та процедури виконання завдань службою внутрішнього аудиту	№ 42-44	15-й тиждень
Тема 15. Актуальні тенденції та перспективи наукових досліджень з питань внутрішнього аудиту в управлінні	№ 45-48	16-й тиждень

8. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Оцінювання результатів навчання здобувачів проводиться з використанням рейтингової системи. Система внутрішнього забезпечення якості освіти включає такі види контролю: самоконтроль, вхідний, поточний, семестровий, ректорський контроль залишкових знань та

атестацію здобувачів вищої освіти.

8.1. Поточне оцінювання

На поточне оцінювання для дисципліни «Облік та внутрішній аудит в управлінні», по якій семестровий підсумковий контроль встановлений у формі екзамену, відведено 60 балів. Відповідно, максимально загальна кількість балів, виділених для оцінки результатів під час одного рубіжного контролю робочою програмою навчальної дисципліни «Облік та внутрішній аудит в управлінні», складає 30 балів. Такий розподіл є необхідним для забезпечення рівномірності фактичного навантаження здобувачу протягом семестру.

Загальна максимальна кількість балів, яка може бути отримана за результатами поточного контролю (60 балів) розподіляється між окремими видами робіт з урахуванням їх обсягу і складності.

Розподіл балів для поточного оцінювання здобувачів при вивченні дисципліни «Облік та внутрішній аудит в управлінні» наведено у таблиці 1. Заміна видів робіт між I та II рубіжним контролем дозволена зі збереженням балансу балів.

Таблиця 7

Приклад розподілу балів для поточного оцінювання за видами робіт при вивченні дисципліни «Облік та внутрішній аудит в управлінні»

Види робіт	Розподіл балів у %	Кількість балів за поточним оцінюванням для дисципліни, по якій передбачено екзамен	В тому числі розподіл за рубіжними контролями	
			I	II
Поточне опитування/тестування	20%	12	6	6
Розв'язування кейсів, практичних завдань	30%	18	9	9
Підготовка усних доповідей та презентації	25%	15	15	
Виконання індивідуального науково-дослідного завдання	25%	15		15
Разом	100%	60 балів	30	30

У таблиці 8 представлено орієнтовну кількість робіт, яку має виконати здобувач аби отримати максимальну кількість балів за поточним оцінюванням при вивченні дисципліни «Облік та внутрішній аудит в управлінні».

Таблиця 8

**Перелік видів робіт під час поточного оцінювання по дисципліні
«Облік та внутрішній аудит в управлінні»**

Види робіт	Максимальна кількість балів під час поточного оцінювання	Максимальна кількість балів за один вид робіт	Орієнтовна кількість робіт, яку має виконати здобувач аби отримати максимальну кількість балів за поточним оцінюванням при оцінюванні кожного виду робіт максимальною кількістю балів	В тому числі розподіл за рубіжними контролями, враховуючи розподіл балів (таблиця 2)	
				I	II
Поточне опитування/тестування	12	1	12 відповідей/тестів	6	6
Розв'язування кейсів, практичних завдань	18	3	6 практичних задач	3/9 балів	3/9 балів
Підготовка усних доповідей та презентації	15	15	1 усна доповідь з презентацією	1/15 балів	
Виконання індивідуального науково-дослідного завдання	15	15	1 індивідуальне науково-дослідне завдання		1/15 балів
Разом	60 балів			30 балів	30 балів

Оцінка за поточне опитування протягом семестру становить максимум 6 балів за кожен рубіжний контроль, що передбачає 3 опитування, кожне з яких оцінюється максимально у 2 бали:

Максимальна оцінка «2» бали ставиться в разі, коли здобувач:

а) системно, ґрунтовно й усебічно висвітлив сутність економічних явищ і процесів; чітко сформулював поняття та терміни; обґрунтував методичні принципи й підходи до розв'язання передбаченого завданням питання;

б) виявив знання законодавчих актів і нормативно-правових документів;

в) логічно, послідовно та правильно розв'язав задачу, зробив необхідні визначення й висновки, що впливають з одержаного результату (розв'язання).

Поміркована оцінка «1» бал ставиться тоді, коли здобувач:

а) правильно, але поверхово розкрив сутність економічних явищ і

процесів; сформулював поняття й терміни, в основному, правильно, але припустився помилок; правильно описав методику розв'язання передбачених завданням питань, але поверхово розкрив їхню сутність і взаємозв'язок;

б) не виявив знання законодавчих актів і нормативно-правових документів;

в) під час розв'язання задач правильно визначив хід розв'язання, але припустився помилки.

Оцінка «0» балів ставиться в разі, коли здобувач:

а) не розкрив сутності економічних явищ і процесів; зовсім не дав визначення понять і термінів; в основному неправильно обґрунтував методологічні принципи до розв'язання передбаченого завданням питання;

б) не ознайомлений із законодавчими актами й нормативно-правовими документами;

в) не розв'язав задачі; не зробив основних розрахунків і необхідних визначень і висновків.

За розв'язання кейсів, практичних завдань здобувач може отримати максимальньо 3 бали:

10 балів – студент дав повну вичерпну відповідь, яка складається з правильного арифметичного результату; доцільного і логічного пояснення виконаних розрахунків; вірного посилання на відповідні законодавчі і нормативні акти;

Максимальна оцінка «3» бали ставиться в разі, коли здобувач дав повну вичерпну відповідь, яка складається з правильного арифметичного результату; доцільного і логічного пояснення виконаних розрахунків; вірного посилання на відповідні законодавчі і нормативні акти;

Оцінка «2» бали ставиться в разі, коли здобувач розв'язує задачу без пояснення виконаних розрахунків;

Оцінка «1» бал ставиться в разі, коли у здобувача алгоритм розв'язання вірний, але є арифметичні помилки у розрахунках;

Оцінка «0» балів ставиться в разі, коли здобувач зовсім не розв'язав задачі або розв'язав її невірно.

Однією з форм самостійної індивідуальної роботи здобувачів є **підготовка усних доповідей та презентації або виконання індивідуального науково-дослідного завдання.**

Індивідуальні завдання є однією з форм організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально-спрямований розвиток їх здібностей, науково-дослідну роботу та творчу діяльність. Вона має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти одержують в процесі навчання а також застосування цих знань на практиці.

Індивідуальні завдання з дисципліни «Облік та внутрішній аудит в управлінні» спрямовані на поглиблене опрацювання теоретичних основ курсу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; підготовку конспектів навчальної та наукової літератури; підбір, систематизацію та опрацювання нормативних документів.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ) мають за мету сформувати у студентів перші навички самостійних економічних досліджень. Індивідуальні завдання спрямовані на поглиблення засвоєння термінології, з'ясування проблемних аспектів організації та ведення обліку.

ІНДЗ з дисципліни «Облік та внутрішній аудит в управлінні» передбачає їх виконання як у практичному аспекті, так і на рівні теоретичного узагальнення.

Для виконання практично спрямованих індивідуальних завдань студентам пропонується нижченаведена тематика:

1. Розробити схеми, алгоритми, структуру прийняття управлінських рішень щодо об'єкту наукового дослідження (відповідно до тематики випускної кваліфікаційної роботи)
2. Розкрити стан інформаційного забезпечення управління об'єкта обліку або галузі на макрорівні (нормативна база) та на рівні базового підприємства (внутрішній регламент)
3. Підготувати витяг з облікової політики підприємства в частині об'єкта наукового дослідження. В ньому відобразити всі положення, які впливають на нього і сформулювати ті, які будуть економічно доцільними для досліджуваного підприємства.
4. Розробити форми управлінської звітності та презентувати їх для обговорення за темою дослідження. Розробити форми фінансової звітності для потреб управління.
5. Сформувати стратегічну карту збалансованої системи показників для досліджуваного підприємства для цілей його стратегічного управління.

Науково-дослідні завдання пропонуються відповідно до тематики випускної кваліфікаційної роботи за напрямом: Обґрунтування рекомендацій з оптимізації інформаційного забезпечення управління в системі внутрішньогосподарського обліку за відповідним топологічним об'єктом. Результати будуть використані при підготовці випускної кваліфікаційної роботи.

Теоретичний напрямок передбачає написання здобувачами науково-пошукових робіт, підготовку повідомлень та презентацій, аналітичний огляд наукових публікацій за заданою тематикою, підготовку матеріалів до науково-практичних студентських конференцій.

Написання науково-пошукової роботи або презентації створює для здобувача можливість самостійно досліджувати українські та закордонні інформаційні джерела, в яких висвітлюються проблеми організації бухгалтерського обліку та формування облікової політики у практичну діяльність суб'єктів підприємництва та установ державного сектору економіки, узагальнювати представлену інформацію та виділяти основне, вивчати і давати оцінку основним проблемам, шукати шляхи та висловлювати пропозиції щодо їх подолання.

Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій за заданою тематикою розвиває навички самостійної науково-дослідної та практичної роботи, дозволяє здобувачу критично проаналізувати погляди різних

науковців на певну проблему, узагальнити опрацьовані дані, висловити та обґрунтувати власну точку зору на вирішення проблеми, що загалом сприяє розвитку та поглибленню у студента наукового і практичного інтересу до майбутньої професійної діяльності.

Здобувачі, які бажають приймати участь у науковій роботі, можуть підготувати матеріали для їх презентації й апробації на науково-практичних студентських конференціях. Для самостійної роботи пропонується написання тез доповіді або наукової статті для студентів, які зацікавлені у поглибленому вивченні дисципліни.

Орієнтовна структура індивідуальних навчально-дослідних завдань для студентів:

- вступ (зазначається тема, мета та завдання роботи);
- теоретичне обґрунтування (виклад базових теоретичних положень, законів, принципів тощо, на основі яких виконується завдання);
- основні результати роботи та їх обговорення (подаються статистичні або якісні результати роботи, схеми, рисунки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо);
- висновки;
- список використаних джерел.

Теми індивідуальних завдань:

1. Розкрити сутність категорії «бухгалтерський облік» як інформаційної системи управління підприємством.
2. Сутнісна характеристика терміну «бухгалтерський облік».
3. Економіко-правові передумови визначення предметної сутності бухгалтерського обліку.
4. Наукове визначення предмета бухгалтерського обліку та його деталізація на об'єкти управління.
5. Фінансова класифікація господарських фактів - явищ і процесів управлінні.
6. Концептуальні основи методології бухгалтерського обліку в управлінні.
7. Вимоги користувачів облікової інформації про господарство, його стан та зміни стану.
8. Загальноприйняті у міжнародній практиці принципи побудови бухгалтерського обліку в управлінні.
9. Загальна структура побудови методології бухгалтерського обліку в управлінні.
10. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві як процесу.
11. Структурна побудова бухгалтерського фінансового обліку на основі загальноприйнятих принципів.
12. Бухгалтерський облік екологічної діяльності як інструмент стійкого розвитку.
13. Екологічний облік як інформаційний інструмент управління підприємством.
14. Екологічний облік: суть, необхідність та розвиток.

15. Бухгалтерський облік в системі управління стійким розвитком.
 16. Сукупність характеристик якості облікової інформації для управління підприємством.
 17. Оцінка якості облікової інформації.
 18. Взаємозв'язок ризиків як фактів господарської діяльності з об'єктами бухгалтерського обліку.
 19. Теоретичні основи формування внутрішньогосподарської (управлінської) звітності.
 20. Концептуальні підходи формування внутрішньогосподарської (управлінської) звітності.
 21. Побудова внутрішньогосподарської (управлінської) звітності промислових підприємств.

Предмет та **критерії оцінки** цього виду робіт у балах представлені табл. 9.

Таблиця 9

Критерії оцінки виконання індивідуального науково-дослідного завдання

Критерії	Предмет оцінки	Кількість балів
1	2	3
Тематика дослідження та побудова роботи	– відповідність теми переліку, запропонованому викладачем;	0,6
	– самостійне визначення тематики, що є доцільною та відповідає проблематиці вивчення дисципліни та темі, що розглядається;	0,6
	– чіткість формулювання мети;	0,6
	– цільова спрямованість структуро-логічної будови роботи.	1,2
	Разом за критерієм	3,0
Інформаційне забезпечення та глибина опрацювання теоретичного та статистичного матеріалу	– глибина вивчення та узагальнення праць науковців та фахової преси за обраним напрямом дослідження;	0,9
	– репрезентативність бібліографії;	0,9
	– застосування зарубіжної літератури та висвітлення закордонного досліду;	0,9
	– використання матеріалів мережі Internet з посиланнями на джерела;	0,9
	– використання статистичних матеріалів.	0,9
Разом за критерієм	4,5	
Наявність власних спостережень, застосування евристичних методів та конструктивної частини	– наведення прикладів з господарської та облікової практики;	1,5
	– наявність конструктивних результатів.	1,5
	Разом за критерієм	3,0

Оформлення реферату та його захист	– виступ на семінарі;	3,0
	– відповідність оформлення роботи вимогам;	1,5
	Разом за критерієм	4,5
Всього		15,0

Передбачено можливість заміни балів за такими видами робіт, як підготовка усних доповідей та презентації, а також виконання індивідуального науково-дослідного завдання науково-дослідною роботою з метою стимулювання здобувачів до її участі та її популяризації (за умови відповідності заходу передбаченим програмним результатам навчання в рамках конкретної дисципліни).

Здобувачу встановлюється така кількість балів, яка може бути зарахована:

- участь в конференціях з доповіддю – 5 балів;
- участь в конференціях з доповіддю та підготовкою тез – 10 балів;
- підготовка наукової статті – 20 балів;
- участь в олімпіаді – 20 балів (залежно від туру);
- участь в конкурсі наукових студентських робіт - 20 балів (залежно від туру).

8.2. Семестровий контроль

Загальна кількість балів, виділених на проведення семестрового екзамену робочою програмою навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні», складає 40 балів.

Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою (“Відмінно”, “Добре”, “Задовільно”, “Незадовільно”).

Екзамен з дисципліни «Облік та внутрішній аудит в управлінні» проводиться шляхом відповіді на екзаменаційні білети (завдання), які поєднують теоретичні питання, розрахункові задачі та тести.

Перелік питань, що виносяться на іспит:

1. За якими ознаками класифікуються управлінські рішення.
2. Дайте визначення поняттю “управлінське рішення”.
3. Охарактеризуйте етапи процесу прийняття управлінських рішень.
4. За допомогою яких критеріїв оцінюється інформаційне забезпечення процесу прийняття управлінських рішень.
5. Дайте характеристику складовим інформаційного забезпечення управління.
6. Що таке облікова інформація?
7. Дайте характеристику облікової інформації на етапах облікового процесу.
8. За якими ознаками класифікується облікова інформація.

9. Хто є користувачами облікової інформації та в чому полягають корпоративні конфлікти?
10. Яка природа виникнення побічних ефектів у використанні облікової інформації при прийнятті управлінських рішень?
11. В чому полягає взаємозв'язок підсистем економічної інформаційної системи підприємства?
12. Які можна виділити етапи процесу облікової комунікації?
13. Яким якісним вимогам повинні відповідати інформаційні облікові потоки?
14. Які фактори необхідно врахувати при виборі комунікаційного каналу?
15. Які види інформаційних облікових потоків можна виділити?
16. Яка різниця між інформацією та інформаційним шумом. Чи є ці поняття є такими, що взаємовиключають одне одне?
17. Які існують правила процесу облікової комунікації?
18. Що дозволяє досягти ефективна організація бухгалтерського обліку в частині налагодження комунікаційного процесу?
19. Які види комунікаційної мережі можна виділити та в чому полягає специфіка кожного з виду?
20. Які комунікаційні бар'єри якості облікових інформаційних сигналів існують та які шляхи їх усунення?
21. Види управлінської бухгалтерської звітності, сучасні підходи та принципи її формування.
22. Методичні підходи до формування системи бухгалтерської управлінської звітності підприємства.
23. . Основні методи і технології бюджетування витрат та прогнозування прибутку підприємства.
24. Оцінка очікуваних витрат та їх вплив на прийняття управлінських рішень.
25. Методи оптимізації абсолютної величини витрат підприємства
26. Дайте характеристику основним інструментам корпоративного обліку за сегментами.
27. Проаналізуйте види сегментів господарської діяльності підприємства.
28. Охарактеризуйте особливості організації сегментного обліку.
29. Що таке моделювання?
30. Дайте характеристику видам моделей в бухгалтерському обліку.
31. Дайте характеристику видам оцінки в системі бухгалтерського обліку.
32. Охарактеризуйте значення оцінки в процесі прийняття управлінських рішень.
33. Що таке консолідована облікова інформація?
34. Проаналізуйте способи групування облікової інформації.
35. Охарактеризуйте алгоритм трансформації показників фінансової звітності.

36. Які підходи до управління підприємством Ви знаєте та в чому полягає особливість вартісно-орієнтованого підходу до управління?
37. Які можна виділити бізнес-процеси формування вартості підприємства?
38. Які підходи до оцінки вартості підприємства існують?
39. Які моделі оцінки ефективності діяльності підприємства в умовах використання вартісно-орієнтованого підходу до управління?
40. В чому полягають переваги та недоліки методів оцінки вартості підприємства?
41. Що таке фактор вартості та які види факторів формування вартості підприємства можна виділити?
42. Які міжнародні моделі звітності про вартість підприємства існують та їх особливості?
43. В чому полягають основні особливості інтегрованої моделі звітності?
44. Яка роль нефінансових показників в управлінні підприємством, в т.ч. в процесі управління процесом генерування вартості підприємства?
45. Які вимоги підготовки Звітності про вартість (Value Report).
46. Хто вважається авторами терміну “Збалансована система показників” (Balanced Scorecard)?
47. Які основні причини виникнення збалансованої системи показників як методу стратегічного управління?
48. Які основні перспективи виділяються в межах збалансованої системи показників? Наведіть приклади показників в межах кожної перспективи?
49. В чому полягає методика розробки збалансованої системи показників на підприємстві?
50. Які основні етапи побудови збалансованої системи показників на підприємстві?
51. Яка мета реалізації каскадування в межах реалізації збалансованої системи показників?
52. Чи існує можливість внесення додаткових перспектив у процес реалізації збалансованої системи показників на підприємстві?
53. Які основні недоліки використання збалансованої системи показників як інструменту управління вартістю підприємства?
54. Що таке моделювання причинно-наслідкових зв'язків збалансованої системи показників?
55. Яким чином використання збалансованої системи показників може вплинути на процес управління вартістю підприємства

Приклад тестових завдань:

1. Термін «інформація» у класичному визначенні - це:
- а) відомості, повідомлення, нові знання;
 - б) форма відображення, передача відомостей про об'єкт у просторі й часі;

- в) нематеріальна суть, яка є управляючим фактором;
 г) немає правильної відповіді.
2. На нижньому щаблі облікової структури містяться:
- а) інформаційні одиниці - реквізити;
 б) первинні документи;
 в) реєстраційні одиниці;
 г) немає правильної відповіді.
3. Основні вимоги до облікової інформації:
- а) порівнянність, постійність, суттєвість, консерватизм, повнота;
 б) аналітичність, достовірність, значимість, правдивість, багатогранність, порівнянність;
 в) багатократність, концентрація, штучність, цілеспрямованість, аналітичність, корисність, достовірність, значимість;
 г) немає правильної відповіді.
4. Класифікацію інформації, залежно від виконання нею в управлінні функцій, розрізняють:
- а) первинна, похідна, нормативно-директивна, облікова, регулююча, аналітична;
 б) нормативно-директивна, планова, облікова, регулююча, аналітична, статистична, звітна, довідкова, спеціальна;
 в) первинна, нормативно-директивна, облікова, регулююча, аналітична, статистична, звітна, довідкова, спеціальна;
 г) немає правильної відповіді.
5. Що характеризують реквізити-ознаки:
- а) якісну сторону об'єктів обліку господарських фактів, явищ та процесів; б) якісну та кількісну сторону об'єктів обліку господарських актів, явищ та процесів;
 в) кількісну сторону об'єктів обліку господарських фактів, явищ та процесів;
 г) немає правильної відповіді.
6. Що означає ухвалити рішення:
- а) один із необхідних моментів вольової дії і способів його виконання;
 б) вибір однієї з можливих альтернатив впливу на керовану систему, в якій із певних варіантів вибирається найоптимальніший;
 в) складова частина будь-якої управлінської діяльності;
 г) немає правильної відповіді.
7. Як класифікується економічна інформація на підприємстві:
- а) облікова, прогнозна, дискретна, випадкова, нормативна;
 б) облікова, прогнозна, загальноекономічна, бухгалтерська, дискретна, випадкова;
 в) облікова, прогнозна, дискретна, випадкова, пропагандистська;
 г) немає правильної відповіді.
8. Яким принципам має відповідати облікова інформація:
- а) багатократність, концентрація, штучність, цілеспрямованість, аналітичність, корисність, достовірність, значимість;

б) цілеспрямованість, аналітичність, достовірність, значимість, правдивість, багатогранність, порівнянність;

в) цілеспрямованість, аналітичність, достовірність, значимість, правдивість, багатогранність, порівнянність, постійність;

г) немає правильної відповіді.

9. Економічна інформація на підприємстві поділяється на групи, до яких належить:

а) описова, імовірнісна, дискретна, випадкова, пропагандистська;

б) облікова, прогнозна, планова, результативна, фактична;

в) описова, планова, прогнозна, дискретна, пропагандистська;

г) немає правильної відповіді.

10. Як поділяється облікова інформація за повнотою:

а) постійну; умовно-постійну; змінну;

б) достатню; надмірну; недостатню;

в) первинну; похідну; проміжну;

г) немає правильної відповіді.

Приклад практичних завдань:

1. Скласти логічні схеми зв'язків між структурними підрозділами підприємства із бухгалтерією і можливі рухи інформації та її використання. Визначити можливі перекручення інформації та вплив на неї за рахунок внутрішніх складових.

2. Визначити суму власного капіталу підприємства на кінець року, якщо на початок року сума необоротних активів становила 12,0 млн грн, оборотних - 24,0 млн грн: у т.ч. запаси - 9,3 млн грн, дебіторська заборгованість - 7,1 млн грн, грошові кошти - 7,6 млн грн, зобов'язання - 11 млн грн. На кінець року темп приросту запасів становив 3,2 %, дебіторської заборгованості - (-1,4 %), грошових коштів - 3,9 %, зобов'язань - 4,5 %. Оцінити діяльність підприємства та показники фінансової незалежності на початок і кінець року.

3. Визначити суму запасів підприємства та власного капіталу на кінець року, якщо на початок року сума необоротних активів становила 14,0 млн грн, оборотних - 20,0 млн грн: у т.ч. запаси - ? млн грн, дебіторська заборгованість - 6,0 млн грн, грошові кошти - 4,0 млн грн, зобов'язання - 18 млн грн. На кінець року необоротні активи залишилися без змін, темп приросту оборотних активів становить - 5 %, дебіторської заборгованості - 3,3 %, грошових коштів - 2,5 %, зобов'язань - 5,0 %. Оцінити діяльність підприємства та показники фінансової незалежності на початок і кінець року.

4. Визначити суму поточних зобов'язань підприємства на кінець року, якщо на початок року сума необоротних активів становила 5,0 млн грн, оборотних - 21,0 млн грн: у т.ч. готова продукція - 5,0 млн грн, грошові кошти - 11 млн грн, дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги - 3,0 млн грн, виробничі запаси - ?_?_ млн грн, власний капітал - 13,0 млн грн. На кінець року темп зростання готової продукції становив 101,2 %, дебіторської заборгованості - 102,0 %, грошових коштів - 100,4 %, власного капіталу - 103,4 %, зобов'язань - 100,1 %. Оцінити діяльність підприємства та показники

ліквідності на початок і кінець року.

Оцінювання знань здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у традиційну 4-бальну та шкалу ECTS. Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу ECTS здійснюється в такому порядку (табл. 10).

Таблиця 10

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

Основні:

1. Внутрішній аудит : навчальний посібник / за ред. Ю. Б. Слободяник. Суми : ТОВ «ВПІ «Фабрика друку», 2018. 248 с. <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7523/1/%D0%92%D0%BD%D1%83%D1%82%D1%80%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%96%D0%B9%20%D0%B0%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%82.pdf>

2. Внутрішній контроль і аудит в державному і комунальному секторах економіки України: проблеми і перспективи розвитку : монографія / І. Ю. Чумакова, М. В. Бариніна, В. М. Король, В. О. Попко ; за ред. Л. Г. Ловінської ; ДННУ «Акад. фін. управління». – Київ, 2019. – 400 с. (електронне видання).

3. Жидєєва Л.І., Колісник О.П. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством (організацією, установою) : навчальний посібник. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2020. 178 с.

4. Інструментарій внутрішнього аудиту (посібник для внутрішніх аудиторів державного сектора) https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%B4%D0%BE%D0%B4_%2012%20%D0%86%D0%BD%D1%81%D1%82%D1%80%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B9%20%D0%B2%D0%BD%D1%83%D1%82%D1%80%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B0%D1%83%D0%B4%D0%B8_%D1%82%D1%83.pdf

5. Каламбет С.В., Іванов С.І., Півняк Ю.В. *Методологія наукових досліджень: навч. посіб.* Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с. URL: <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/10/3-1.pdf>
6. Каменська Т. О. *Внутрішній контроль і аудит в управлінні: практ. посіб.* / Т. О. Каменська, О. Ю. Редько ; Наук. шк. аудиту, Нац. Центр Обліку та Аудиту. К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2015. 375 с. (Наука – практиці). http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/2142/1/ТЕКСТ-KONTROL-AUDIT-END_%281%29.pdf
7. Куцик П.О. та ін. *Облік та внутрішній аудит в управлінні підприємством : підруч. ; за заг. ред. П.О. Куцика.* Львів: В-во Львівськ. торг.-екон. у-ту, 2018. 282 с.
8. Куцик П.О., Бачинський В.І., Воронко Р.М., Полянська О.А., Головацька С.І., Корягін М.В., Кузьмінська К.І., Чік М.Ю. *Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : підручник [3-є видан.] ; за ред. д.е.н., проф. П.О. Куцика.* Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2023. 308 с.
9. Лаговська О.А., Легенчук С.Ф., Кузь В.І., Кучер С.В. *Облік та внутрішній аудит в управлінні підприємством : навч. посіб.* Житомир: ЖДТУ, 2017. 416 с.
10. Левицька С.О., Осадча О.О., Антонюк О.Р., Зінкевич О.В. [та ін.]. *Облік та внутрішній аудит в управлінні : підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Облік і оподаткування».* Рівне, 2023. 244 с. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/25915/1/Бухгалтерський%20облік%20%20зах.pdf>

Додаткові:

1. *Аудит в умовах сталого розвитку: колективна монографія / за загальною редакцією проф. О. А. Петрик / О. А. Петрик, Н. В. Гойло, І. І. Матієнко-Зубенко, І. О. Мариніч, Ю. Б. Слободяник ін. К. : КНЕУ, 2021. 231 с.*
2. Безручук С.Л., Грабчук І.Л. *Основні концепції впливу цифровізації на якість бухгалтерського обліку. Облік і оподаткування. 2021. № 4 (98). С. 69-74*
3. Бондар М. *Обліково-аналітична інформація в управлінні підприємницькою діяльністю. Економічний аналіз. 2010. Вип.6. С. 13-16.*
4. Вітлінський В.В., Великоіваненко Г.І. *Ризикологія в економіці та підприємстві: Монографія. К. : КНЕУ, 2004. 480 с.*
5. Гевко І.Б. *Методи прийняття управлінських рішень: підручник. Київ: Кондор, 2009. 187 с.*
6. Головацька С.І., Сашко О.П. *Обліково-аналітичний інструментарій контролінгу в управлінні витратами підприємства : монографія. Львів: Видавництво ЛТЕУ, 2017. 360 с.*
7. Горовий Д. та ін. *Управлінський облік. Збірник задач : навч. посіб. К.: Гельветика, 2021. 400 с.*
8. Грицишен Д.О. *Бухгалтерський облік в системі управління*

економіко-екологічною безпекою промислових підприємств : монографія. Житомир: ЖДТУ, 2015. 540 с.

9. Гуцаленко Л. та ін. *Управлінський облік* : навч. посіб. К.: Центр учб. літ., 2022. 370 с.

10. Гуцаленко Л. *Управлінський облік: навчальний посібник*. К.: ЦНЛ. 2020. 370 с.

11. Дорошенко О.О., Павлюк В.В. Трансформація етичних принципів професійного бухгалтера під впливом штучного інтелекту в контексті економічної теорії щастя (Doroshenko O.O. & Pavliuk V.V. Transformation of the Ethic Principles of a Professional Accountant Under the Influence of Artificial Intelligence in the Context of the Economic Theory of Happiness). *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. 2021. № 3 (95). С. 21-29

12. Екологічний облік, аудит і страхування на підприємстві. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням : підручник ; за ред. Л.Г. Мельника, М.К. Шапочки. Суми: Університетська книга, 2008. С. 660- 685.

13. Жук В.М. Екологічні аспекти бухгалтерського обліку в агропромисловому виробництві. *Агроекологічний журнал*. 2012. № 2. С. 18-23.

14. Зелікман В.Д., Ізвєкова І.М., Соколовська Р.Б. *Управлінський облік* : навчальний посібник. Дніпро. НМетАУ, 2017. 198 с.

15. Каменська Т.О. *Внутрішній аудит. Сучасний погляд: монографія* / Т.О. Каменська – К.: Інформ.-аналітичне агентство, 2010. – 491.

16. Кірейцев Г.Г. *Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки* : монографія. Житомир: ЖДТУ, 2007. 236 с.

17. Кононенко С.О., Кононенко Л.В., Назарова Г.Б. Стандартизація і сертифікація в обліку і аудиті як фактор підвищення надійності та довіри до інформаційного забезпечення користувачів фінансової інформації. *Наука і техніка*. 2023. № 9 (23). С. 195-205.

18. Кузнецова С.А. *Облік та внутрішній аудит в управлінні підприємством* : навч. посіб. Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2008. 230 с.

19. Лаговська О.А. *Бухгалтерський облік для управління: гносеологічний та епістемологічний конфлікти* : монографія; ред.: Ф. Ф. Бутинець; Житомир. держ. технол. ун-т. Житомир, 2011. 344 с.

20. Легенчук С.Ф. *Багатоваріантність в бухгалтерському обліку: історико-теоретичні аспекти*. Житомир: ЖДТУ, 2017. 204 с. URL: <https://sal0.li/c6b57bF>

21. Лещук Г.В., Савків У.С., Іванюк Т.Л. *Бухгалтерський облік в управлінні підприємством під час воєнного стану. Економіка країни і регіонів в умовах воєнного стану та аспекти повоєнного відновлення*. 2023. URL: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-297-8-29>.

22. Лук'янова В.В. *Діагностика ризику діяльності підприємства*. Хмельницький: ПП Ковальський В.В., 2007. 312 с.

23. Маматова Л.Ш. *Роль бізнес-планування в управлінні підприємством*.

Підприємництво і торгівля. 2021. № 30. С. 44-47.

24. Машина Н.І. Економічний ризик і методи його вимірювання. К.: ЦНЛ, 2003. 188 с.

25. Мельничук В.В. Облікова політика в управлінні підприємством за умов глобальних викликів. *Сучасні тренди розвитку світового господарства в умовах новітніх глобальних викликів*. 2023. URL: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-333-3-11>.

26. Мендрул О.Г. Управління вартістю підприємств : монографія. К.: КНЕУ, 2002. 272 с.

27. Михальська О.Л., Швець В.Г. Управлінський облік та аналіз виробничих витрат : монографія. КНУ. К.: Кондор, 2019. 224 с.

28. Мокринська З.В. Кодекс етики професійних бухгалтерів як основа побудови ефективної бухгалтерської практики. *Економіка та держава*. 2022. № 5. С. 79-84

29. Мороз Ю.Ю. Обліково-інформаційна система моніторингу економічного потенціалу підприємства : монографія. Житомир: ПП «Рута», 2011. 352 с.

30. Нападовська Л.В. Управлінський облік : монографія. Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2000. 450 с.

31. Нападовська Л.В. Управлінський облік : Підруч. для студ. вищ. навч. закл. К.: Книга, 2004. 544 с.

32. Обліково-аналітичне забезпечення суб'єктів господарювання в умовах євроінтеграції»: монографія /Н.М. Позняковська С.Я. Зубілевич О.Л. Міклуха та ін.: Рівне: НУВГП. 2019.414 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/14323/>

33. Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т., Рагуліна М.М. Внутрішній аудит: Навч. посібник. 5-те видання. Алерта, 2022. 390 с.

34. Охотнік С., Свічкач Н. Управлінський облік: від теорії до практики. Акцент ПП, 2023. 512 с.

35. Патрин Г.О. Управлінський облік : підручник. Львів. Видавництво Львівської політехніки. 2017. 340 с.

36. Полінкевич О.М., Мальцева В.В., Тринчук В.В. Бізнес-технології в управлінні підприємством як основа сталого розвитку цифрового суспільства. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*. 2023. № 24. С. 35-40.

37. Пугаченко О.Б., Фоміна Т.В. Посилення взаємозв'язку обліку і контролю підприємницької діяльності та їх інтеграція з іншими функціями управління. *Financial and Economic Security and Accounting and Analytical Support in Business : monograph / L. Kindratska, K. Pavlov, L. Shpak, O. Yatsenko [et.al]; edited by V. Yatsenko*. «East West» Association For Advanced Studies and Higher Education GmbH, Vienna, Austria, 2016. С. 210-222

38. Пушкар М.С. Креативний облік (створення інформації для менеджерів) : монографія. Тернопіль; Карт-бланш. 2006. 86 с.

39. Пушкар М.С. Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні (теоретико-методологічні аспекти) : Монографія. Тернопіль: Економічна думка, 1999. 422 с.

40. Розіт Т.В., Слюніна Т.Л. Національні особливості застосування

Кодексу етики професійних бухгалтерів Міжнародної федерації бухгалтерів. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 30. С. 551-556.

41. Роль внутрішнього аудиту в управлінні ризиками / Міністерство фінансів України. https://mof.gov.ua/storage/files/дод_%2017%20Роль%20ВА%20в%20управлінні%20ризикам.и.pdf

42. Савченко В.М., Смірнова І.В., Смірнова Н.В. [Інформаційне забезпечення управління інноваційною діяльністю](#). *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2022. № 8 (41). С. 75-86.

43. Савченко Н.М., Савченко Р.О., Ганяйло О.М. Управлінський облік в системі стратегічного управління підприємством. *Агросвіт*. 2023. № 19. С. 39-44.

44. Сіренко Н.М., Баришевська І.В., Щербина Ю.О. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : курс лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2016. 132 с. URL: <https://sal0.li/10Bd27d>

45. Скоробогата Л.В., Войнаренко М.П. Обліково-аналітичні аспекти управлінських концепцій: процеси формування та реалізації. Хмельницький: ХНУ, 2014. 605 с.

46. Сметанко О.В. Проблеми і перспективи розвитку внутрішнього аудиту в акціонерних товариствах України : монографія. К. : КНЕУ, 2014. 461 с.

47. Сметанко О.В. Теорія та практика внутрішнього аудиту в акціонерних товариствах України. К. : КНЕУ, 2013. 436 с.

48. Сопко В.В. Облік та внутрішній аудит в управлінні підприємством : Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2006. 526 с.

49. Сторожук Т., Дружинська Н. Організація екологічно орієнтованого обліку в контексті реалізації сталого розвитку підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. № 25. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-65>

50. Фаріон І.Д., Писаренко Т.М. Управлінський облік : підручник. К. ЦНЛ. 2020. 792 с.

51. Шалімова Н.С., Смірнова І.В., Смірнова Н.В. [Розвиток концепції обліку в системі управління підприємством](#). *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2023. № 9 (42). С. 142-153.

52. Шкуліпа Л.В. Розвиток бухгалтерського обліку у вимірі міжнародних стандартів фінансової звітності та інноваційних технологій: методологія та практика : монографія. Ніжин: ФОП Лук'яненко В.В., ТПК «Орхідея», 2020. 616 с. URL: <file:///C:/Users/%D0%9E/Downloads/SSRN-id3797610.pdf>

53. Achhaiba M. & Omari A. (2022). The Impact of Business Intelligence Systems on Management Accounting in Companies: Literature Review. *Revue du contrôle, de la comptabilité et de l'audit*. Volume 6. Issue 1. P. 107-129

54. [Baker M.](#), [Gray R.](#) & [Schaltegger S.](#) (2022). Debating accounting and sustainability: from incompatibility to rapprochement in the pursuit of corporate sustainability. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*. Vol.1. DOI: [10.1108/AAAJ-04-2022-5773](https://doi.org/10.1108/AAAJ-04-2022-5773).

55. Chang K., Lasyoud A.A. & Osman D. (2023). Management accounting

system: Insights from the decision making theories. *Social Sciences & Humanities Open*. Iss. 8 (1). 100529. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2023.100529>

56. Charles T. Horngren, Srikant M. Datar, Madhav V. Rajan. *Cost Accounting. A Managerial Emphasis*. 14th-Global-Edition. Pearson Education Limited 2012. page 892. URL: <https://vera.staff.unri.ac.id/files/2015/11/Cost-Accounting-A-Managerial-Emphasis-by-Horngren-Datar-Rajan-14th-Global-Edition.pdf>

57. [Colin Drury](#), [Mike Tayles](#). *Management and Cost Accounting*. Cengage Learning, 2022. 576 p. URL: <https://cutt.ly/FwzK5WpX>

58. Executive Programme Cost And Management Accounting. URL: https://www.icsi.edu/media/webmodules/publications/FULL_BOOK_PPCMA2017-JULY_4.pdf.

59. Farida I., Mulyani S., Akbar B. & Setyaningsih S.D. (2021). Implementation and Performance of Accounting Information Systems, Internal Control and Organizational Culture in the Quality of Financial Information. *Utopía y Praxis Latinoamericana*. Vol. 26. Issue 1. URL: <https://www.redalyc.org/articulo.oa?id=27966119022>

60. Key Facts and Trends in the Accountancy Profession (2022). London: The Financial Reporting Council Limited. 74 p.

61. Khalleefah A.M. (2020) Accounting engineering as the base for enterprise data driven decision-making system implementation. *Science of Europe*. Vol. 3. № 48. P. 25-31

62. Khalleefah A.M. (2020) Assessment of the impact made by the digital transformation of the accounting system on the decision-making system of the enterprise. *European journal of economics and management*. Vol. 6. № 2. P. 122-129

63. Khalleefah A.M. (2020) The project approach to enterprise strategic management accounting organizing facing the fourth industrial revolution challenges. *European journal of economics and management*. Vol. 6. № 1. P. 35-40

64. Lisic L., Myers L.A., Pawlewicz R. & Seidel T.A. (2019). Do Accounting Firm Consulting Revenues Affect Audit Quality? Evidence from the Pre- and Post-SOX Eras. *Accountancy Faculty Publications*. Vol. 5. URL: <https://commons.und.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1002&context=acc-fac>

65. Lutfi A., Alkelani S.N., Al-Khasawneh M.A., Alshira'h A.F., Alshirah M.H., Almaiah M.A., Alrawad M., Alsyouf A., Saad M. & Ibrahim N. (2022). Influence of Digital Accounting System Usage on SMEs Performance: The Moderating Effect of COVID-19. *Sustainability*. № 14 (15048). URL: <https://doi.org/10.3390/su142215048>

66. Matskiv H., Smirnova I., Malikova A., Puhachenko O. & Dubinina M. (2023). The application of blockchain technology in accounting and auditing: experience of Ukraine and Kazakhstan. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 1 (48). P. 180-192. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.48.2023.3955>

67. Metil T., Maryanova S., Petrovska S., Lysenko A., Kravchenko M. (2019). Organization of management accounting on the basis of the process approach

automation. *Academy of accounting and financial studies journal. Scopus*. Volume 23, special issue 2. URL: <https://www.abacademies.org/articles/formation-of-a-strategic-model-for-assessment-of-the-innovative-potential-of-an-enterprise-8035.html>

68. Nazarova H., Kashchena N., Nesterenko I., Kovalevska N., Kashperska A. (2022). Theoretical and methodological aspects of improving the functioning of the accounting system. *Amazonia Investiga*. 11 (54). P. 243-255. URL: <https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/2057>

69. Paul D. Kimmel PhD, Jerry J. Weygandt PhD, Donald E. Kieso PhD, Accounting tools for business decision making. URL: <https://www.just.edu.jo/~mqais/CIS252/Accounting.pdf>

70. Spencer Pickett K. H. THE INTERNAL AUDITING HANDBOOK Second edition. Wiley <https://book.akij.net/eBooks/2018/March/5a9e7b2d97ef6/The%20Internal%20Auditing%20Handbook.pdf>

71. Tomilova-Yaremchuk N.O., Khomovyi M.M., Khomovyi S.M. & Makarchuk O.G. (2021). The formation of effective accounting information for managerial decision-making in agricultural enterprises. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 4 (31). P. 230-238

72. Zamula I., Lahovska O., Shavurska O., Tanasiieva M., Travin V. Theoretical preconditions for the development of accounting in forestry enterprises on the challenges of sustainable development. *Journal of Innovations and Sustainability*. 2023. 7(3). URL: <https://doi.org/10.51599/is.2023.07.03.05>.

Законодавчі та нормативні документи, міжнародні стандарти:

1. Бюджетний кодекс України : Закон України 08.07.2010 р. № 2456-VI. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>

2. Державні санітарні правила і норми роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин ДСанПіН 3.3.2.007-98 : Постанова Головного державного санітарного лікаря України від 10.12.1998 р. № 7 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0007282-98#Text>

3. Концептуальна основа фінансової звітності. URL : <https://is.gd/uhqFMm>

4. Міжгалузеві нормативи чисельності працівників бухгалтерського обліку : Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 26.09.2003 р. № 269 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0269203-03#Text>

5. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності). Видання 2018 р. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/kodex_et.pdf

6. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Видання 2020. Частина I. URL:

<https://salo.li/1054386>. Частина II. URL: <https://salo.li/02BF08C>. Частина III. URL: <https://salo.li/47c1C33>

7. Міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту. URL: <https://na.theiia.org/standards-guidance/Public%20Documents/IPPF%202013%20Ukrainian.pdf>

8. Міжнародні стандарти фінансової звітності. URL: https://mof.gov.ua/uk/translation_of_international_financial_reporting_standards_2022_updated-576

9. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja>

10. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>

11. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

12. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

13. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки : Закон України від 20.03.2023 р. № 2970-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2970-20#Text>

14. Про затвердження Випуску 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності» - Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників : Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 29.12.2004 р. № 336 (зі змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0336203-04/conv#Text>

15. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору : Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. № 11 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-15/conv#Text>

16. Про затвердження Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління : Наказ Міністерства фінансів України від 07.12.2018 р. № 982. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18>.

17. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України : Наказ від 27.06.2013 р. № 635 (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13>

18. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>

19. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та

зобов'язань : Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

20. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>

21. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII/ВР України. (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

22. Про облікову політику : Лист Міністерства фінансів України від 21.12.2005 р. № 31-34000-10-5/27793 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2779201-05#Text>

23. Стандарти внутрішнього аудиту, затверджені Міністерством фінансів України від 04.10.2011 №1247. URL: <https://dasu.gov.ua/ua/plugins/userPages/1620>

24. Code of Ethics. URL: https://na.theiaa.org/standards-guidance/Public%20Documents/IPPF_Code_of_Ethics_01-09.pdf

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua/>

2. Офіційний сайт Кабінету міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>

4. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua>

5. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <http://sts.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

7. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://www.treasury.gov.ua>

8. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://www.nfp.gov.ua>

9. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>

10. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

11. Електронне видання газети «Бухгалтерія». URL: www.buhgalteria.com.ua

12. Електронне видання журналу «Бухгалтер». URL: <http://www.buhgalter.factor.ua/>

13. Електронне видання журналу «Вісник податкової служби». URL: <http://www.visnuk.com.ua/>

14. Електронне видання журналу «Дебет-кредит». URL: <http://dtkk.com.ua/>
15. Електронне видання журналу «Все про бухгалтерський облік». URL: www.vobu.com.ua
16. Бухгалтерські бланки, консультації з постановки обліку, роз'яснення, щодо дотримання податкового законодавства. URL: dtkk.com.ua
17. Бланки бухгалтерської та податкової звітності. URL: www.buhgalteria.com.ua
18. База нормативно-правових актів, аналітика та консультація з ведення обліку. URL: <http://search.ligazakon.ua>